

S NAŠÍM KRAJEM DO EVROPY

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Výstupy RVP: Žák vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického. Žák zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.

Věk: 4. – 5. třída

Anotace: Materiál je koncipován jako projektová výuka. Součástí je práce s textem s využitím metody kritického myšlení. Při realizaci je kombinována individuální, párová a skupinová práce. Cílem je vytvoření prezentačního materiálu na téma Pardubický kraj.

Žáci se blíže seznámí s Pardubickým krajem – s geografíí, hospodářstvím, přírodními a kulturními zajímavostmi, případně historií. Zprostředkují si vlastní zážitky z výletů po kraji. Žáci se několikrát setkávají s pojmem *symbol*. Na základě práce s mapou, učebnicí, internetem, propagačními letáky apod. zpracují materiál, kterým by mohli prezentovat zajímavosti svého kraje.

Časová dotace: 6 - 8 vyučovacích hodin

Pomůcky: Kopie Přílohy č. 1 a č. 2, č. 6 pro každou skupinu, Příloha č. 3, učebnice obsahující informace o Pardubickém kraji nebo tablet, mapa ČR nebo mapa Pardubického kraje pro každou skupinu, Příloha č. 4 pro každého žáka a Příloha č. 5 do dvojice, výtvarný materiál.

Teoretická část

Lekce vychází ze symboliky znaku Pardubického kraje:

- *český lev a moravská orlice* jsou znaky Čech a Moravy, tedy historických částí, na jejichž území Pardubický kraj leží;
- *polovina bílého koně* je znakem sídla kraje – Pardubic;
- třetí část znaku zastupuje celý kraj:
 - modrý podklad – množství vodních ploch,
 - stříbrná barva hradeb – pás hor, které kraj lemují,
 - členěná zeď se 4 cimbuřími = 4 různorodé regiony – Polabí, Podorlicko, Českomoravská vysočina a Železné hory,
 - lyra připomíná slavné hudební skladatele, kteří z kraje pocházejí (Bedřich Smetana, Bohuslav Martinů),
 - brána a glóbus = symbol otevřenosti okolnímu světu.

(Pozn.: Kůň v heraldice = symbol síly, vytrvalosti, nebojácnosti, moudrosti.
Bílý kůň = znamení vítězného míru.)

Další zajímavé odkazy uvedeny ve zdrojích.

POSTUP:

1. Motivace - hádanka

Žáci ve skupině dostanou slepou mapu z Přílohy č. 1. Nad obrázkem vedou diskuzi, mají přijít na to, co to je. Pokud dojdou k tomu, že se jedná o mapu a potřebují další informace, dostanou jako nápovědu Přílohu č. 2. Žáci využívají svoje dřívější znalosti, argumentují.

2. Práce se znakem kraje I – vysvětlení symboliky, práce s mapou

Formou řízeného rozhovoru se vysvětluje symbolika 1., 2. a 4. části znaku - 3 „zvířecí“ symboly (český lev, moravská orlice, kůň – znak Pardubic).

Žáci pracují s mapou ČR. Vyhledávají důkazy toho, že kraj leží na pomezí Čech a Moravy (např. názvy Česká Třebová – Moravská Třebová), všímají si měst a míst, která znají.

Proč je ve znaku kůň? Proč je ho jen polovina?

3. Práce se znakem kraje II – charakteristika kraje, práce s mapou

Práce se 3. částí znaku. Co by mohla znamenat tato část znaku?

Žákům se ukáže kompletní znak z Přílohy č. 3 nebo si znak najdou sami na internetu. Učitel vysvětlí, že tato část představuje celý kraj. Postupně se vybírají zobrazené symboly (modrá barva, hradby, lyra atd.) a hledá se jejich význam a souvislost s krajem. Žáci vyhledávají odpovídající informace v mapě.

[Symboly Pardubického kraje – Wikipedie \(wikipedia.org\)](https://wikipedia.org)

4. Diskuze, hra a práce s textem

Na informaci o glóbu a otevřenosti kraje světu navazuje diskuze na téma: *Čím je náš kraj známý za hranicemi země*. Připomeneme zámek Litomyšl, osobnosti R. Šebrleho, D. Haška, B. Smetany, významné podniky a jejich produkty – Paramo Pardubice, Iveco Vysoké Mýto apod.

Učitel může dále využít práci s textem o Velké pardubické. Téma uvede hrou na dostihy. (*Jedná se o hru s rytmem a nakláněním těla vpravo, vlevo atd. a s přidáním zvuků – např. frkání koně před startem apod. Pohyb koní se rytmicky pleská o stehna. Žáci sedí na židli. Učitel je komentátor dostihů, udává pokyny a provádí vše společně s žáky. Např.: koně se připravují na start – pleskání v pomalém rytmu a frkání koní, start, zrychlují, zatáčka vpravo – náklon tělem doprava, ...*)

Žáci pracují s Přílohou č. 4 metodou I.N.S.E.R.T. Po společném rozboru práce s tabulkou učitel rozdá do dvojice výstřižek z novin, viz Příloha č. 5. Žáci si přečtou text a hledají, které informace v textu potvrzují pravdivost výroků v tabulce, které se dají odvodit, argumentují, společně se třídou diskutují o tom, jak ověřit zbývající nevyjasněné informace.

(Pozn.: Všechny uvedené výroky v tabulce jsou pravdivé. První výrok by měl být při práci s článkem upřesněn tak, že se jedná o nejtěžší dostih kontinentální Evropy.)

5. Zadání a příprava práce:

Vytvořit přehledný materiál, který by srozumitelně seznamoval Čechy i cizince (např. návštěvníky Velké pardubické) s dalšími zajímavostmi kraje.

Společná diskuse na téma:
zacílení – komu bude určeno

obsah - co by mělo a mohlo obsahovat
forma – jakou podobu bude materiál mít, co bude potřeba k výrobě
zdroje - kde hledat informace

Každá skupina by měla ve svém materiálu využít jako základ mapu z Přílohy č. 4. Žáci ji doplní tak, aby obsahovala základní orientační prvky a informace např. s odkazem na znak kraje (tzn. vodní plochy, hory, vyznačená města, hlavní trasu železnice apod.). Snaží se využívat symboly, aby mapa byla srozumitelná pro kohokoliv.

6. Samostatná práce skupin

7. Prezentace a hodnocení práce skupin

8. Závěrečná reflexe

Mezipředmětové vztahy:

ČJ – čtení s porozuměním, vyhledávací čtení, zpracování informací, mluvený projev a vystupování při prezentaci výsledku práce
IVT – práce s vyhledávačem, využití dalších programů dle schopností žáků
VV – výtvarné zpracování prezentačního materiálu, zpracování fotodokumentace
AJ – práce se slovníkem, popisky nebo vysvětlivky obsažené v materiálu

Doplňující aktivity:

- práce s pověstí o znaku Pardubic
- důležité dopravní body – jak cestovat z Evropy do našeho kraje, jak cestovat z mého bydliště do krajského města nebo jiného významného bodu v kraji
- památky UNESCO – Litomyšl, porovnání s radnicí v Lanškrouně, znaky renesance, výroba sgrafit
- B. Smetana a jeho hudba
- D. Hašek, světový hokejový brankář
- E. Holub a jeho cesty do Afriky
- využití „symbolu“ a „symboliky“, srovnání mapa – znak, další symboly, značky používané při zkoumání krajiny
- AZ kvíz s otázkami o kraji nebo jiná hravá či soutěžní aktivita připravená žáky

Přílohy:

Příloha č. 1 - slepá mapa Pardubického kraje	Příloha č. 4 - tabulka I.N.S.E.R.T
Příloha č. 2 - mapa se znakem	Příloha č. 5 - výstřižek z tisku o Velké pardubické
Příloha č. 3 - velký znak	Příloha č. 6 - mapa kraje s vyznačenými body

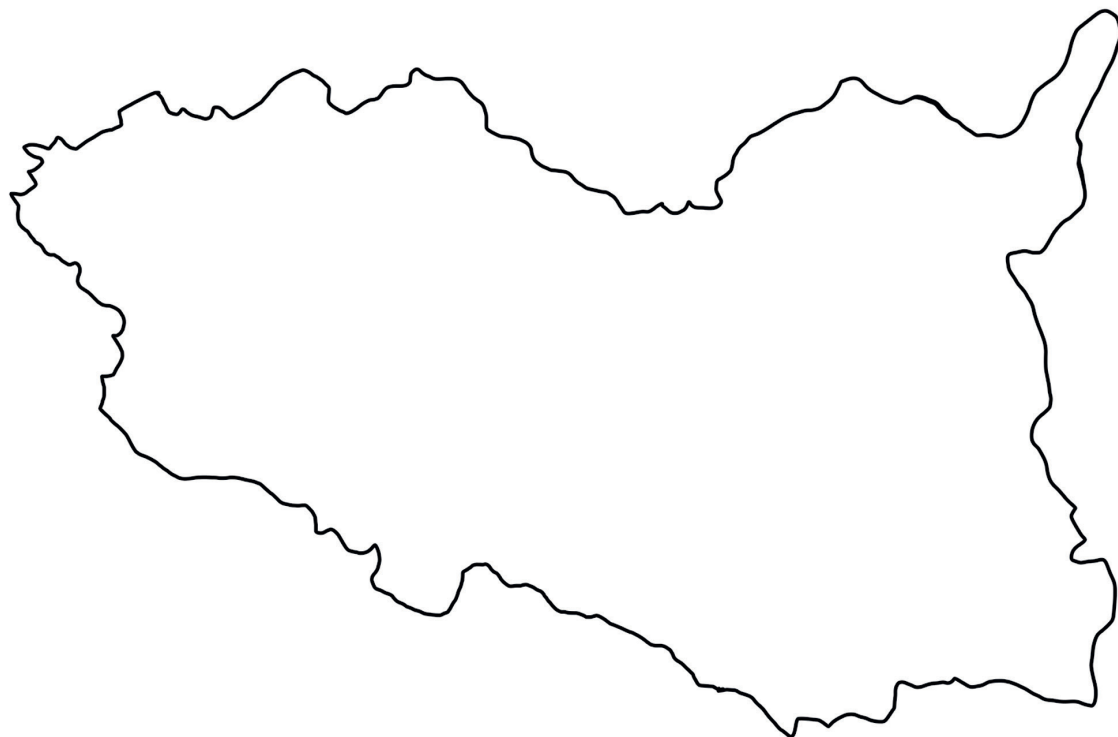
Zdroje:

[Symboly Pardubického kraje – Wikipedie \(wikipedia.org\)](https://wikipedia.org)
<https://zavodistepardubice.cz/historie/>
<https://www.idnes.cz/wiki/sport/velka-pardubicka.K459500>
[https://cs.wikipedia.org/wiki/Steeplechase_\(dostihy\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Steeplechase_(dostihy))
nákresy mapky Mgr. Miroslava Vychytová

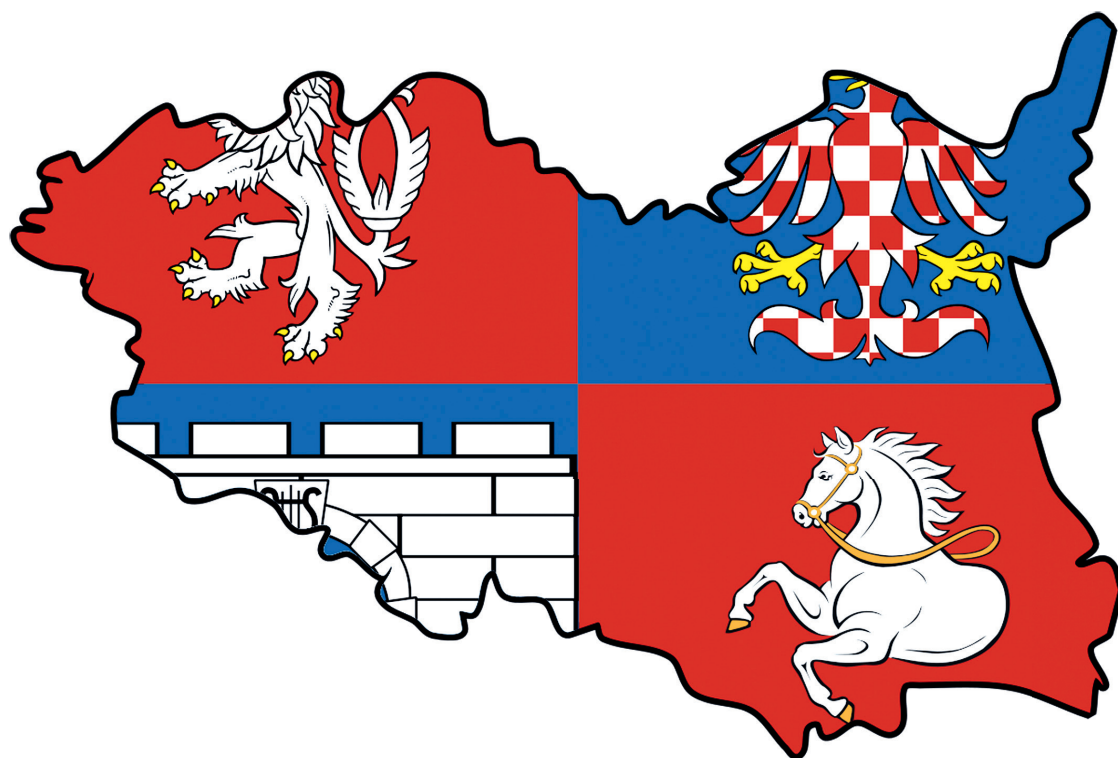
Další zajímavé odkazy:

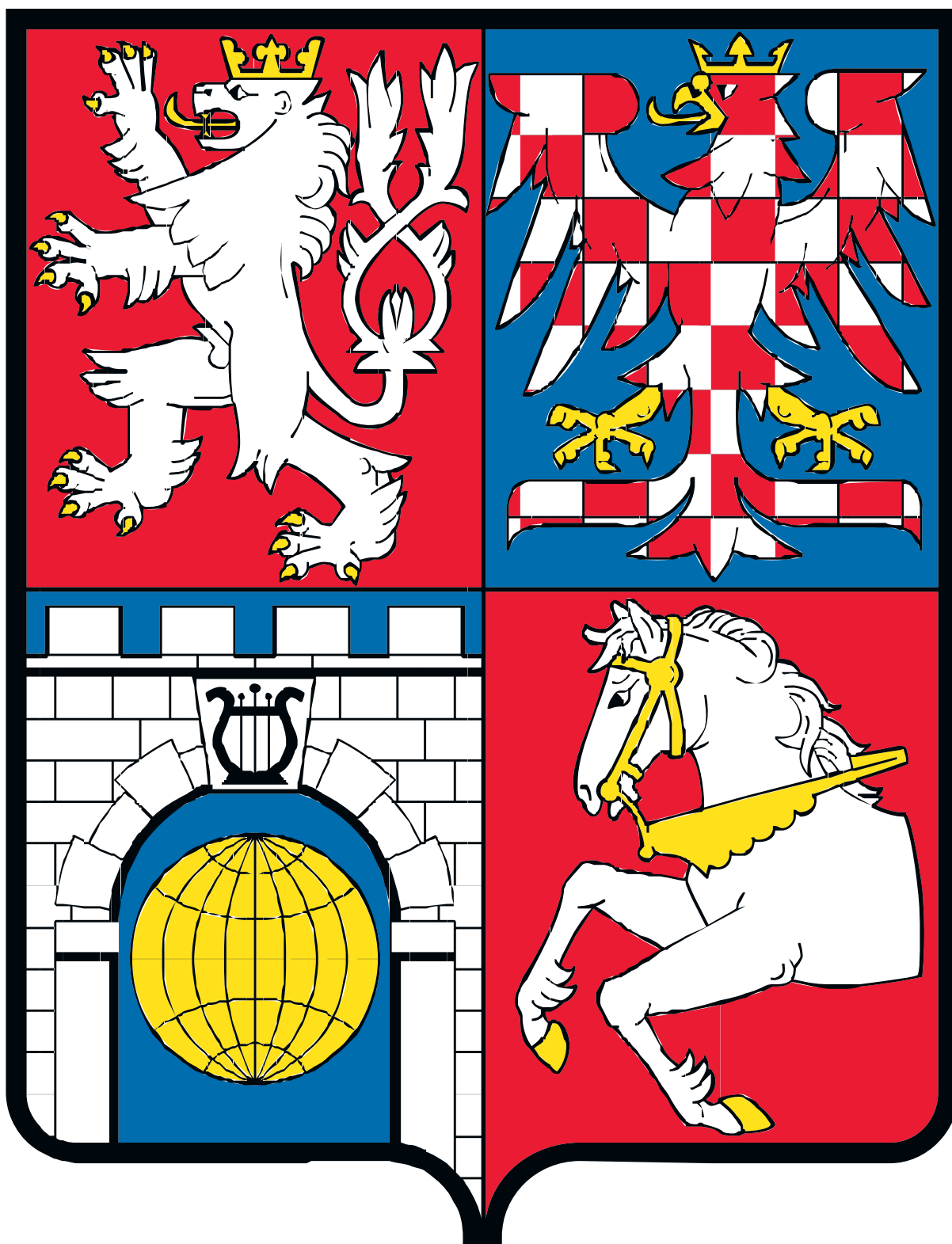
[15471461 \(theses.cz\)](https://theses.cz/15471461)
<http://www.asociacekrajů.cz/kraje-cr/pardubicky-kraj/charakteristika-kraje-7/>
<https://www.czso.cz/documents/10180/20548727/33009215m21.png/c47fa921-6ee9-4c36-9c97-4b0486d18a3f?version=1.1&t=1450784386281>
<http://pardubicky-kraj.wz.cz/text/osobnosti.html>
<https://nazory.aktualne.cz/top-20-pardubickeho-kraje/r~i:article:274015/>

Příloha č. 1

Příloha č. 2

Tato fotka od autora Neznámý autor s licencí CC BY-SA

Příloha č. 4

	
	Velká pardubická je nejtěžší koňský dostih v Evropě.
	Celý název zní Velká pardubická steeplechase.
	Pardubický dostih je starý přibližně 150 let.
	Koná se na podzim.
	Koně musí uběhnout téměř 7 km.
	Závodu se nemohou účastnit mladí koně.
	Jedna z překážek se nazývá Zahrádka.
	V roce 2020 se konala Velká pardubická bez účasti diváků.
	Nejúspěšnější závodník tohoto dostihu je český žokej Váňa.

Příloha č. 5

Neděle 31. ledna 2021, svátek má Marika

iDNES.cz / WIKI

Zpravodajství Koronavirus Kraje Sport

Wiki

[Ekonomika](#) [Showbyznys](#) [Kultura](#) [Věda a technika](#) [Sport](#)

[Wiki.iDNES.cz](#) › [Sport](#) › Velká pardubická

Velká pardubická 2021

Velká pardubická je nejtěžší dostih kontinentální Evropy. Pravidelně se Velká pardubická koná každou druhou říjnovou neděli, v roce 2021 to bude 10. října, na dostihovém závodišti v Pardubicích. V roce 2020 zvítězil Hegnus v sedle se slovenským žokejem Lukášem Matuským. Dráha měří 6900 metrů, má 31 překážek, závodit mohou šestiletí a starší koně. Poprvé se běželo v roce 1874. Rekordmany jsou čtyřnásobný vítěz kůň Železník a mezi žokeji Josef Váňa, který vyhrál osmkrát.

